

PRÁVNÍ ROZBOR - SYSTÉM PROOFSNAP JAKO DŮKAZNÍ PROSTŘEDEK A POSOUZENÍ JEHO DŮKAZNÍ SÍLY

Klient: **Software Innovations Group LLC**
sídlo: Sharjah Media City (SHAMS), Al Messaned, Al Bataeh, Sharjah, Spojené arabské emiráty

(dále také jako „**Klient**“)

Zpracovatel: **SEDLAKOVA LEGAL s.r.o.**
IČO: 056 69 871
sídlo: Purkyňova 648/125, Medlánky, 612 00 Brno
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně
oddíl C, vložka 97278

(dále také jako „**Zpracovatel**“)

Datum vyhotovení: **21.04.2026**

I. Zadání

V dané věci byla advokátní kancelář SEDLAKOVA LEGAL s.r.o. oslovena panem Radimem Motyčkou, zastupující společnost Software Innovations Group LLC, s požadavkem na zpracování právního posudku (analýzy) k systému „ProofSnap“, který tato společnost provozuje (dále také jako „**ProofSnap**“ nebo „**Služba**“). Předmětem Služby je možnost zachycení jakéhokoliv elektronického zobrazení (např. internetové stránky, komunikace na sociálních sítích apod.) prostřednictvím digitálního záznamu v konkrétním okamžiku, aby bylo možné následně ověřit integritu a autenticitu zachyceného zobrazení.

ProofSnap pořizuje a ukládá zachycený obsah spolu s relevantními technickými údaji (např. čas pořízení, identifikace zdroje, identifikátory souborů a další metadata) a současně jej zabezpečuje proti dodatečným změnám prostřednictvím kryptografických mechanismů, čímž umožňuje nezávislou kontrolu, že od okamžiku pořízení nedošlo k manipulaci se záznamem.

Výstupem Služby je „důkazní balíček“, který obsahuje následující soubory:

1. screenshot.jpeg - obrázek zachycující vizuální snímek internetové stránky (elektronického zobrazení).
2. metadata.json – obsahuje kontextové informace o důkazu, jako je časové razítko, URL a informace o prohlížeči.
3. manifest.json – seznam všech důkazních souborů a jejich hashů pro ověření integrity balíčku.
4. manifest.sig – digitální podpis manifestu, zajišťuje pravost a integritu.
5. manifest.json.ots – OpenTimestamps důkaz pro soubor manifest.json.

6. publickey.pem – veřejný klíč pro ověření digitálního podpisu manifestu.
7. evidence.pdf – PDF dokument obsahující všechny důkazní soubory pro snadné sdílení a kontrolu.
8. domtextcontent.txt – textový obsah extrahovaný z DOM webové stránky.
9. forensic_log.json – forenzní log dle ISO/IEC 27037 s hash řetězcem zaznamenávajícím každou operaci zachycení.
10. chain_of_custody.json – Dokument řetězce správy důkazů s integritou zařízení, ověřením času NTP a vazbou důkazů.
11. page.html – kompletní HTML obsah zachycené internetové stránky (elektronického zobrazení).
12. provenance_certificate.pdf – samostatný PDF dokument – certifikát původu, který shrnuje řetězec původu a integrity důkazu (v uživatelsky srozumitelné formě). Dokument obsahuje identifikaci důkazu, čas pořízení synchronizovaný prostřednictvím NTP, kryptografický hash obsahu, informace o prostředí zachycení a výsledky všech provedených forenzních kontrol (detekce automatizace, ověření DNS, validace TLS certifikátu, stav časových razítek apod.).
13. capture_video.webm (volitelný výstup) – videozáznam celého procesu pořízení důkazu, který uživatel může aktivovat dle vlastní vůle. Výstup zaznamenává průběh zachycení v reálném čase a slouží jako doplňkový důkaz existence obsahu na dané stránce v okamžiku zachycení (zvláště vhodné v případech, kdy je Služba užívána na sociálních sítích).

Předmětem tohoto právního rozboru je uznatelnost důkazů pořízených prostřednictvím ProofSnap soudy a správními orgány, a dále posouzení důkazní síly takovýchto důkazů. Právní rozbor je vyhotoven z hlediska českého práva a práva EU.

II. Podklady

V souvislosti s předmětným zadáním obdržel Zpracovatel od Klienta přístupové údaje do systému ProofSnap. Zpracovateli tak bylo umožněno Službu v neomezeném rozsahu užívat. Zpracovatel byl Klientem dále odkázán na jeho internetové stránky - getproofsnap.com

Klient neobdržel žádné listinné či jiné podklady za účelem zpracování tohoto posudku.

III. Posudek

První část posudku se věnuje možnosti využití ProofSnap jako důkazního prostředku. Druhá část posudku je následně věnována posouzení důkazní síly ProofSnap.

Soudní řízení

V České republice je postup soudního řízení upraven občanským soudním řádem (u civilněprávních procesů) a trestním řádem (u trestněprávních procesů). Po procesní stránce je předmětem každého řízení fáze dokazování.

Občanský soudní řád (konkrétně zákon č. 99/1963 Sb.) (dále také jako „o.s.ř.“) řeší proces dokazování ve svých ustanoveních § 120 – 136. Ustanovení § 125 o.s.ř. pak konkrétně uvádí: „*Za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy*

a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářské nebo exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výtahy účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud.“

Z příslovce „zejména“ je patrné, že uvedený výčet v předmětném ustanovení je demonstrativní, a soud tedy není při zjišťování skutkového stavu nijak omezen tímto výčtem, neboť důkazním prostředkem může být vše, co je nějakým způsobem způsobilé pro zjištění skutkového stavu. Na druhou stranu je však třeba zdůraznit, že za důkaz nemůže složit takový prostředek, který je nezákonný. Nezákonným je důkazní prostředek, který byl opatřen v rozporu s obecně závaznými předpisy a jehož pořízením nebo opatřením došlo k porušení práv jiné fyzické nebo právnické osoby (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21.10.1998, sp.zn. 21 Cdo 1009/98).

Pro posouzení, zda je konkrétní prostředek možné užít jako důkaz v civilněprávním soudním řízení, jsou tedy rozhodná tato kritéria:

- způsobilost k zjištění skutkového stavu,
- způsob pořízení (tj. zda pořízení bylo učiněno v souladu se zákonem či nikoliv).

Samotné hodnocení důkazů provádí soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (viz § 132 o.s.ř.).

Trestní řízení je oproti civilněprávnímu sporu založeno na odlišných procesních postupech (mj. i z hlediska dokazování), avšak úprava týkající se variability důkazních prostředků je obdobná. Viz ustanovení § 89 odst. 2 trestního řádu (konkrétně zákona č. 141/1961 Sb.): **„Za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, zejména výpovědi obviněného a svědků, znalecké posudky, věci a listiny důležité pro trestní řízení a ohledání. Každá ze stran může důkaz vyhledat, předložit nebo jeho provedení navrhnout. Skutečnost, že důkaz nevyhledal nebo nevyžádal orgán činný v trestním řízení, není důvodem k odmítnutí takového důkazu.“**

Dále viz ustanovení § 112 trestního řádu týkající se dokazování prostřednictvím věcných a listinných důkazů:

Odst. 1: *„Věcnými důkazy jsou předměty, kterými nebo na kterých byl trestný čin spáchán, jiné předměty, které prokazují nebo vyvracejí dokazovanou skutečnost a mohou být prostředkem k odhalení a zjištění trestného činu a jeho pachatele, jakož i stopy trestného činu.“*

Odst. 2: *„Listinnými důkazy jsou listiny, které svým obsahem prokazují nebo vyvracejí dokazovanou skutečnost vztahující se k trestnému činu nebo k obviněnému.“*

Výstup ze služby ProofSnap, kterým je zachyceno elektronické zobrazení, je tedy v obecné rovině možné užít jako důkaz v civilněprávním i trestněprávním soudním sporu.

Správní řízení

Velmi obdobná úprava je i v ustanovení § 51 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jež je stěžejním právním předpisem pro průběh správních řízení: *„K provedení důkazů lze užít všech důkazních*

prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.“

Na tu pak navazuje právní úprava týkající správního soudnictví. Dokazování ve správním soudnictví upravuje § 77 s.ř.s., podle něhož soud provádí dokazování při jednání a může v jeho rámci zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, přičemž není vázán skutkovým stavem, jak jej zjistil správní orgán. Soudní řád správní přitom neobsahuje vlastní ucelenou úpravu důkazních prostředků; v otázkách soudním řádem správním neupravených se na řízení ve správním soudnictví přiměřeně užije občanský soudní řád (§ 64 s.ř.s.), tedy včetně výše citovaného § 125 o.s.ř. s jeho demonstrativním výčtem důkazních prostředků. Z tohoto hlediska je výstup ze služby ProofSnap použitelný jako důkazní prostředek rovněž v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle soudního řádu správního.

S ohledem na výše uvedené lze proto učinit závěr, že výstupy z ProofSnap lze užívat v jakémkoliv soudním či správním řízení v České republice, neboť aktuální právní úprava toto umožňuje. Je nicméně nezbytné, aby byl takový důkaz v souladu s platnými právními předpisy. Tuto proměnnou však může Klient sám o sobě těžko ovlivnit, neboť ta se týká samotného jednání uživatelů ProofSnap.¹

Důkazní síla ProofSnap

V případě posouzení důkazní síly ProofSnap je však věc komplikovanější. V první řadě je totiž nezbytné zhodnotit, jaký konkrétní výstup Služby je pro soudní či správní řízení relevantní. Pro účely základního dokazování je nepochybně primárně důležitý výstup v podobě dokumentu „*evidence.pdf*“. Jedná se o listinný důkaz, který je díky svému formátu snadno čitelný i pro ne odborníky v oblasti IT, tedy pro soudce, asistenty soudce, referenty správních orgánů a jiné obdobné osoby.

Provedení důkazu – dokumentu „*evidence.pdf*“, nemůže být pro příslušné orgány nijak problematické. Fakticky se totiž jedná o listinu, na které zobrazen elektronický záznam spolu s dalšími údaji verifikace Služby, tj. např. metadata, datum pořízení, url zdroj apod. **V právní praxi je přitom zcela běžné, že je elektronický záznam (např. stav internetových stránek) zjišťován (prokazován) prostřednictvím „obyčejného“ printscreenu. Soudy i správní orgány přitom takové důkazy zpravidla bez jakýchkoliv výhrad akceptují.²**

V případě, že má procesní strana obavy ohledně dokazování prostřednictvím printscreenu, může takový důkaz dále podpořit návrhem na ohledání internetových stránek (jakožto důkazní prostředek) či provedením notářského zápisu, kdy notář stav internetových stránek (či jiného média) zanese do notářského zápisu.

¹ V praxi může jít např. o situaci, kdy je prostřednictvím Služby zaznamenána důvěrná elektronická komunikace osob někým, kdo není účastníkem takové konverzace a k provedení záznamu nemá ani souhlas některé z těchto osob. V takovém případě soud/správní orgán vyhodnotí s velkou pravděpodobností takový důkaz odmítne.

² Je sice pravdou, že běžný printscreen může být v některých případech nedostatečný v tom ohledu, že potenciálně zkresluje grafickou a vizuální podobu záznamu, avšak i tak je takovýto důkaz běžně akceptován. Komplikace nastávají až v případě rozporování druhou stranu, popř. pokud takto prokazuje orgán veřejné moci (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, 1 As 80/2016).

Nevýhodou těchto dodatečných řešení prokazování je však to, že důkaz je prováděn se zpožděním. Důkaz ohledání internetových stránek je de facto činěn až na ústním jednání. Notářský zápis je pak možné provést dle časových možností příslušného notáře (tj. s vyčkáním několika hodin až několika dní). V žádném z těchto případů není možné provést důkaz okamžitě, což v některých případech může vést k fatálním konsekvencím ve sporu v podobě neunesení důkazního břemene. Důvodem je totiž skutečnost, že v časovém mezidobí může být obsah příslušné internetové stránky změněn či odstraněn (stejně tak může být odstraněna elektronická komunikace na sociálních sítích atd.).

V případě dokazování prostřednictvím notářského zápisu je pak nevýhodou i to, že notářský zápis je poměrně nákladný prostředek. Je proto využíván skutečně jen v takových situacích, kdy je na prokázání elektronického záznamu závislý výsledek celého řízení.³ Zejména u rozsáhlých webových stránek s mnoha záložkami, sekce apod., pak může notářský zápis narážet na technické limity při jejich zachycení a někdy i nepřehlednost finálního výstupu.

Dokazování prostřednictvím výstupu služby ProofSnap se tak jeví jako vhodnou a ekonomickou alternativou k prokazování elektronického záznamu, která důkaz printscreenem podpoří či nahradí. Zpravidla přitom bude předkládaná listina „evidence.pdf“, která je z právního hlediska soukromou listinou ve smyslu ustanovení § 565 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále také jako „**občanský zákoník**“).⁴ To znamená, že v případě námitky pravosti a správnosti takové listiny (kterou ve sporných řízeních může protistrana kdykoliv vznést) je na předkladateli listiny, aby pravost a správnost prokázal.

V této souvislosti je však nezbytné zdůraznit, že výstupy ProofSnap budou oproti notářským zápisům vždy v nevýhodě z hlediska důkazní síly. Notářský zápis je totiž veřejnou listinou ve smyslu § 567 občanského zákoníku, což znamená, že je u něj předpokládána jeho pravost a správnost. Jinými slovy, dokud není prokázán opak, je záznam zaznamenaný v notářském zápisu považován za pravý.⁵ Z důkazního hlediska se navíc jedná o tzv. plný důkaz, čímž se rozumí, že k prokázání skutečnosti, pro niž je stanovena domněnka existence, není třeba žádný jiný důkaz než právě veřejná listina, která ji zachycuje.

Byť námitky pravosti a správnosti v případech prokazování elektronického záznamu nejsou příliš častým procesním postupem účastníků řízení (alespoň pokud jde o vlastní praxi Zpracovatele), nelze takový vývoj sporného řízení nikdy vyloučit. Pokud tedy bude taková námitka podána proti primárnímu dokumentu – „evidence.pdf“, je nezbytné, aby ostatní výstupy Služby spolehlivě prokázaly pravost a správnost primárního dokumentu. Uživatel by měl být proto upozorněn na to, že by měl uchovávat veškeré výstupy Služby a nikoliv pouze ten, kterým prvotně osvědčuje/prokazuje nějakou skutečnost.

³ Nutno podotknout, že i v takovýchto kauzách strany sporu ne vždy zvolí notářský zápis jako variantu pro účely dokazování svých tvrzení, a to právě z důvodu vysokých nákladů notáře.

⁴ Soukromá listina je opakem veřejné listiny, která je definována jako listina vydaná orgánem veřejné moci v mezích jeho pravomoci nebo listina, kterou za veřejnou listinu prohlásí zákon.

⁵ Oproti soukromým listinám (jako je např. výstup ProofSnap – evidence.pdf) se tak jedná výraznou výhodou, neboť pokud je u soukromé listiny zpochybňována pravost a správnost, leží důkazní břemeno na předkladateli takové listiny.

Zhodnocení těchto ostatních výstupů je přitom ryze technickou záležitostí (nikoliv právní), a proto bude nutné přistoupit k dokazování prostřednictvím znaleckého posudku či odborného vyjádření (prostřednictvím znalce v oboru informační a komunikační technologie či kybernetické bezpečnosti).

V tomto ohledu lze nepochybně kvitovat vhodnost využití OpenTimestamps, které umožňuje nezávislé časové ukotvení hashe prostřednictvím Bitcoin blockchainu. Architektura založená na blockchainu a externím ukotvení působí z pohledu integrity dat promyšleně, avšak nezbytné v tomto ohledu je, následné potvrzení znalcem v dané oblasti, popř. jiným kvalifikovaným odborníkem, který dané skutečnosti bude moci potvrdit. Zpracovatel je názoru, že z technického hlediska bude nutné potvrzení, že nástroj OpenTimestamps byl řádně proveden a ukotven do blockchainu. Samotná existence souboru manifest.json.ots totiž sama o sobě ještě nemusí znamenat finální blockchainové potvrzení. Důležitá bude i robustnost a velikost zvoleného blockchainového řešení a tedy i (ne)pravděpodobnost možnosti změny dat uložených v blockchainu a dále technický pokrok a nové technologie (např. kvantové procesory a jejich výkonnostní ohrožení pro blockchainové technologie). Toto jsou však spíše jen teoreticko-technické úvahy Zpracovatele. **Pro samotnou právní praxi je nezbytné zdůraznit, že následné předložení souborů screenshot.jpeg, metadata.json, manifest.json, manifest.sig, manifest.json.ots apod. soudu/správnímu orgánu z důkazního hlediska nic nepřinese (byť se bude jednat o nezbytný krok), neboť příslušný soudce/referent nebude schopen takové soubory dešifrovat a učinit na jejich základě kvalifikovaný závěr. Právě z toho důvodu bude vždy nezbytná účast znalce.**

Znalec v rámci své odborné činnosti může ověřit, že důkazní balíček ProofSnap potvrzuje původní předkládaný záznam (a to i z hlediska časového pořízení) a tedy, že zobrazení v dokumentu evidence.pdf je pravdivé. Znalecký posudek však zpravidla představuje významné navýšení nákladů.

Jistou alternativu tak může představovat videozáznam vytvářený v rámci balíčku Služeb, byť jeho možnosti jsou svým způsobem omezené. Samotný videozáznam (z povahy věci) nemůže soudci/referentovi nijak pomoci v kvalitativním vyhodnocení technických souborů.

Pokud má uživatel Služby za cíl zaznamenat např. konverzaci na sociální síť, nebude se takový záznam příliš lišit od jiného záznamu (mimo Službu), kterým jsou již dlouhodobě některé skutečnosti zaznamenávány pro účely důkazního řízení. Nejedná se sice o příliš častou metodu v praxi, avšak v ojedinělých případech je užívána. De facto se jedná o nahrávání obrazovky kamerou, která snímá průběh na obrazovce za současného zobrazení aktuální první strany některého z internetových deníků (např. seznam.cz) za účelem ukotvení v čase.

Na druhou stranu to neznámá, že by výstup z capture_video.webm neměl své opodstatnění a nemohl se reálně uplatnit. Zpracovatel spatřuje jeho výhodu v jeho přesvědčujícím potenciálu. Pokud by totiž protistrana z nějakého důvodu skutečně rozporovala pravost souboru evidence.pdf, může být předmětný záznam dostatečným motivátorem k tomu, aby se neprovádělo znalecké zkoumání (a zbytečně tak nezvyšovaly náklady), neboť by bylo patrné, že takový postup je neekonomický a postrádá smysl. V případě absence videozáznamu lze přitom očekávat, že námítky protistrany na pravost dokumentu budou častější. Výstup z capture_video.webm tedy minimalizuje prostor pro námítky

směřující k otázce, zda byl zachycený obsah v daném okamžiku skutečně zobrazen tak, jak je prezentováno v dokumentu evidence.pdf.

Tento nástroj je pak zároveň nepochybně vhodný zvláště u dynamického obsahu (zejména na sociálních sítích, u interaktivních prvků webových stránek, animovaného obsahu či přehrávání videa), kde statický screenshot plně nezachytí podstatu zobrazovaného obsahu. Z procesního hlediska se jedná o doplňkový věcný důkaz. Sám o sobě nezvyšuje důkazní hodnotu souboru evidence.pdf, ale jeho důvěryhodnost.

V tomto kontextu má praktický význam i certifikát původu (soubor provenance_certificate.pdf), který je součástí důkazního balíčku. Na rozdíl od technických souborů, jejichž obsah není pro neodborné posouzení soudem či správním orgánem přímo využitelný, shrnuje certifikát původu v uživatelsky srozumitelné formě výsledky všech provedených forenzních kontrol. Ačkoli u konfliktnějších sporů bude pro autoritativní potvrzení technických aspektů nadále zpravidla potřebné odborné vyjádření či znalecký posudek, certifikát původu umožňuje orgánu rozhodujícímu v řízení získat základní orientaci ve výsledcích technických kontrol bez nutnosti okamžitého přibrání znalce a současně poskytuje konzistentní strukturovaný podklad, ze kterého může znalec následně vycházet.

V předmětné věci hraje významnou roli nařízení Evropské unie č. 910/2014, o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu (tzv. „eIDAS“), který vytváří právní rámec pro požadavky na kvalifikované elektronické podpisy, časová razítka, elektronické pečeteř a další důvěryhodné služby, které zajišťují právní uznatelnost elektronických dokumentů a transakcí.

Z hlediska právní relevance je nezbytné, aby časové razítko, které je v rámci Služby využíváno, splňovalo požadavky stanovené nařízením eIDAS, tj.:

- spojovalo datum a čas s daty takovým způsobem, aby byla přiměřeně zamezena možnost nezjistitelné změny dat,
- bylo založeno na zdroji přesného času, který je spojen s koordinovaným světovým časem,
- bylo zaručeno akreditovaným poskytovatelem.

Ostatně čl. 41 eIDAS explicitně stanovuje: *„Elektronickému časovému razítku nesmějí být upírány právní účinky a nesmí být odmítáno jako důkaz v soudním a správním řízení pouze z toho důvodu, že má elektronickou podobu nebo že nespĺňuje požadavky na kvalifikované elektronické časové razítko.“*

Pokud je časové razítko vystaveno v souladu s pravidly eIDAS, poskytuje silnou právní jistotu při soudních či správních řízeních.

Vedle výše uvedeného je vhodné doplnit, že eIDAS rozlišuje mezi „běžným“ elektronickým časovým razítkem a kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem. Zatímco i nekvalifikované časové razítko nesmí být odmítnuto jen proto, že je elektronické, kvalifikované časové razítko požívá vyšší míry právní ochrany, neboť se pojí s presumpcí správnosti uvedeného data a času a integrity dat, k nimž se vztahuje. Z praktického hlediska to znamená, že pokud ProofSnap dokáže v konkrétním případě prokázat návaznost na kvalifikovanou důvěryhodnou službu (např. kvalifikované časové razítko vydané

kvalifikovaným poskytovatelem), výrazně tím posílí procesní pozici předkladatele důkazu, neboť bude pro protistranu obtížnější úspěšně zpochybnit okamžik pořízení a neměnnost obsahu.

Z Podkladů Klienta lze dovodit, že mechanismu OpenTimestamps využívaný v rámci Služby splňuje pravidla eIDAS, a že by tedy měl být považován za kvalifikované elektronické časové razítko ve smyslu čl. 42 eIDAS, díky čemuž by u něj měla být dána presumpce správnosti data, času a integrity dat podle čl. 41 odst. 2 eIDAS (viz níže). Ze sdělení Klienta vyplývá, že Klient tuto vrstvu zabezpečení do Služby integroval, a to prostřednictvím Bitcoin blockchainu. Vedle OpenTimestamps ukotvení zajišťuje integritu a časové zařazení záznamu rovněž kvalifikované elektronické časové razítko vydávané slovenskou společností Disig, a.s., která je jakožto kvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru k dnešnímu dni zapsána v EU Trusted List.

Současně je však třeba upozornit, že ani technicky robustní řešení (hashování, podpisy, řetězení logů, OpenTimestamps apod.) samo o sobě neřeší všechny typy námitek, které mohou v řízení zaznít. Typicky může být zpochybněna (i) totožnost zdroje a kontext zachyceného zobrazení (např. zda šlo o veřejně dostupný obsah či zda byl naopak obsah soukromého charakteru), (ii) oprávněnost získání záznamu (např. zásah do práv třetích osob, porušení obchodního tajemství či neoprávněný přístup), nebo (iii) věcná správnost zachyceného obsahu. ProofSnap primárně posiluje dokazování existence a podoby obsahu v čase (integrita a autenticita záznamu), nikoliv nutně dokazování materiální pravdy tvrzení obsažených v zachyceném zobrazení; tuto distinkci je vhodné v řízení akcentovat.

Výstupy Služby tak požívají presumpce správnosti data, času a integrity dat podle čl. 41 odst. 2 eIDAS, což nepochybně posiluje jejich důkazní sílu z hlediska prokazování okamžiku pořízení i neměnnosti zachyceného obsahu a současně snižuje nutnost zapojení znalce pouze k potvrzení časového ukotvení důkazu. Je však třeba upozornit, že se jedná o relativně nový typ důkazního prostředku, k němuž dosud neexistuje ustálená judikatura českých soudů. Jakým způsobem se rozhodovací praxe ubere, tak zůstává otevřenou otázkou a nelze vyloučit, že v jednotlivém případě bude soud (zejména s ohledem na povahu konkrétního sporu a případné námítky protistrany) vyžadovat doplňující dokazování i nad rámec zákonné presumpce podle čl. 41 odst. 2 eIDAS.

Závěr

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že výstupy ze služby ProofSnap jsou z hlediska českého procesního práva i právního rámce EU obecně použitelné jako důkazní prostředky v civilním, trestním i správním řízení, a to zejména s ohledem na otevřený (demonstrativní) výčet důkazních prostředků v příslušných procesních předpisech. Prakticky nejlépe využitelným výstupem bude zpravidla dokument (soubor) evidence.pdf, který je pro soudy a správní orgány srozumitelný a procesně snadno proveditelný jako listinný důkaz. Ostatně v běžné praxi je prokazování stavu internetových stránek či elektronické komunikace prostřednictvím „screenshotů“ běžně akceptováno.

Z hlediska důkazní síly je však třeba zdůraznit, že evidence.pdf je soukromou listinu, u níž v případě námítky pravosti či správnosti nese důkazní břemeno předkladatel. ProofSnap v tomto směru poskytuje významnou přidanou hodnotu: umožňuje uchovat zachycený obsah spolu s technickými metadaty a kryptografickými prvky (hashování, podpis, řetězce logů a časové ukotvení), které mohou – zejména za účasti znalce – sloužit k prokázání integrity, autenticity a časového zařazení záznamu.

V porovnání s notářským zápisem však bude mít ProofSnap vždy slabší pozici, neboť notářský zápis je veřejnou listinou, u které je pravost presumována. Proto je nutné počítat s tím, že v konfliktnějších sporech může být k potvrzení technických aspektů potřebné odborné vyjádření či znalecký posudek.

Současně platí, že i technicky robustní řešení ProofSnap primárně posiluje dokazování existence a podoby obsahu v určitém čase (integrity a autenticity záznamu), nikoli bez dalšího dokazování materiální pravdivosti tvrzení obsažených v zachyceném zobrazení či otázky oprávněnosti pořízení záznamu. V řízení proto může být nadále relevantní posouzení kontextu zachyceného obsahu (např. veřejnost/soukromost, identita zdroje), jakož i zákonnost získání záznamu z pohledu práv třetích osob.

Je důvodné se domnívat, že s nástupem generativní AI, která se neustále zdokonaluje, nebude dokazování prostřednictvím „screenshotů“ internetových stránek dostatečné, a že se budou množit případy, kdy u takových listin bude namítána jejich pravost. Bez použití Služby pak bude předkladatel takového důkazu moci prokázat pravost listiny buďto ohledáním či notářským zápisem. Takový postup jej však staví do procesní nevýhody, neboť namítající zpravidla vznese námitku až poté, kdy bude mít jistotu, že těmito dodatečnými důkazy předkladatel ničeho nedosáhne (např. změnou webové stránky, smazáním konverzace atd.)⁶.

Taktéž je vhodné doplnit, že při hodnocení důkazní síly bude mít význam i samotná procesní strategie a způsob předložení důkazu. Jako prakticky účelné se jeví (i) předložit evidence.pdf jako primární listinu, (ii) současně nabídnout kompletní důkazní balíček k dispozici soudu (např. na elektronickém nosiči dat) a (iii) navrhnout provedení důkazu znaleckým posudkem či odborným vyjádřením, které srozumitelně vysvětlí principy hashů, podpisů a časového ukotvení a provede ověření konkrétního balíčku. Takový postup minimalizuje riziko, že by příslušný skutkový stav nebyl Službou dostatečně prokázán.

ProofSnap lze považovat za prakticky využitelný a ekonomicky efektivní nástroj pro zajištění a uchování elektronických důkazů, který je procesně použitelný napříč typy řízení a který může (při správném uchování kompletního balíčku a vhodném procesním postupu) výrazně posílit důkazní hodnotu běžně předkládaných elektronických záznamů. V situacích, kde lze očekávat spor o pravost či integritu, je však nutné počítat s tím, že plná důkazní síla bude v praxi zpravidla vyžadovat odborné technické ověření (znalcem či kvalifikovaným odborníkem).

K závěru může Zpracovatel konstatovat, že v některých případech již Službu v rámci své advokátní praxe využil, avšak k dnešnímu dni nemá k dispozici žádnou zpětnou vazbu ze strany příslušných orgánů (v daném případě soudu a exekutorského úřadu), kterou by bylo možné Klientovi sdělit. Vzhledem k absenci ustálené rozhodovací praxe k tomuto typu důkazního prostředku nelze předem předvídat, jakým způsobem bude konkrétní orgán výstupy Služby hodnotit. Výchozí procesní pozici předkladatele nicméně významně posiluje zákonná presumpce správnosti data, času a integrity dat podle eIDAS, která se s ohledem na využití kvalifikovaného elektronického časového razítka na výstupy

⁶ Předkladatel sice může dále předložit výtisk ze služby WebArchiv (web.archive.org), avšak i ta má své limity, neboť obsah webových stránek se zde zaznamenává jen několikrát měsíčně (dle frekvence návštěvnosti).

Služby uplatní přímo ze zákona. Lze tak důvodně očekávat, že s rostoucím rozšířením obdobných nástrojů bude akceptace tohoto typu důkazu ze strany soudů a správních orgánů postupně sílit.

IV. Výhrada

Shora uvedené závěry vyjadřují právní názor Zpracovatele, nejsou právně závazné a neslouží k předání třetím stranám ani pro využití v rámci soudních a jiných řízení.